

(Retsakter vedtaget i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union)

RÅDETS RAMMEAFGØRELSE
af 19. juli 2002
om bekæmpelse af menneskehandel

(2002/629/RIA)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 29, artikel 31, litra e), og artikel 34, stk. 2, litra b),

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets og Kommissionens handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres ⁽³⁾, konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999 og konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira den 19.-20. juni 2000 som afspejlet i resultattavlen og Europa-Parlamentets beslutning af 19. maj 2000 om Kommissionens meddelelse om fremtidige initiativer i kampen mod handel med kvinder omtaler eller opfordrer til gennemførelse af lovgivning til bekæmpelse af menneskehandel, herunder fælles definitioner, fælles regler for, hvad der er strafbart, og fælles sanktioner.

(2) Rådets fælles aktion 97/154/RIA af 24. februar 1997 om bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn ⁽⁴⁾ bør følges op af yderligere lovgivning, som tager højde for medlemsstaternes divergerende juridiske indfaldsvinkler og bidrager til udvikling af et effektivt retligt og politimæssigt samarbejde til bekæmpelse af menneskehandel.

(3) Menneskehandel er en alvorlig krænkelse af grundlæggende menneskerettigheder og af menneskets værdighed og indebærer hensynsløs adfærd som for eksempel misbrug af og bedrag mod særligt udsatte personer såvel som anvendelse af vold, trusler, gældsbinding og tvang.

(4) Protokollen om forebyggelse, bekæmpelse og retsforfølgning af menneskehandel, særlig handel med kvinder og børn, til De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet, udgør et afgørende skridt i retning af internationalt samarbejde på dette område.

(5) Børn er mere sårbare og risikerer derfor i højere grad at blive ofre for menneskehandel.

(6) Det betydningsfulde arbejde, der udføres af internationale organisationer, navnlig FN, bør suppleres af Den Europæiske Unions indsats.

(7) Menneskehandel, som er en alvorlig forbrydelse, må tackles ikke blot ved hver enkelt medlemsstats indsats, men gennem en samlet strategi, hvori fastlæggelse af fælles grundelementer i alle medlemsstaters straffelove, herunder sanktioner der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen og har afskrækkende virkning, udgør en integrerende del. I overensstemmelse med principperne om subsidiaritet og proportionalitet begrænser denne rammeafgørelse sig til det nødvendige minimum for at nå disse mål på EU-plan og går ikke ud over, hvad der er nødvendigt herfor.

(8) Der må indføres sanktioner over for gerningsmændene, som er tilstrækkeligt strenge til, at menneskehandel omfattes af de instrumenter, der allerede er vedtaget med henblik på bekæmpelse af organiseret kriminalitet, som f.eks. Rådets fælles aktion 98/699/RIA af 3. december 1998 vedrørende hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning, beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold ⁽⁵⁾ og Rådets fælles aktion 98/733/RIA af 21. december 1998 om at gøre det strafbart at deltage i en kriminel organisation i Den Europæiske Unions medlemsstater ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EFT C 62 E af 27.2.2001, s. 24.

⁽²⁾ EFT C 35 E af 28.2.2002, s. 114.

⁽³⁾ EFT C 19 af 23.1.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 63 af 4.3.1997, s. 2.

⁽⁵⁾ EFT L 333 af 9.12.1998, s. 1. Senest ændret ved rammeafgørelse 2001/500/RIA (EFT L 182 af 5.7.2001, s. 1).

⁽⁶⁾ EFT L 351 af 29.12.1998, s. 1.

- (9) Denne rammeafgørelse bør bidrage til at bekæmpe og forebygge menneskehandel ved at supplere de instrumenter, der allerede er vedtaget på dette område, som f.eks. Rådets fælles aktion 96/700/RIA af 29. november 1996 om iværksættelse af et tilskyndelses- og udvekslingsprogram til bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn (STOP) ⁽¹⁾, Rådets fælles aktion 96/748/RIA af 16. december 1996 om udvidelse af Europols Narkotikaenheds mandat ⁽²⁾, Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 293/2000/EF af 24. januar 2000 om vedtagelse af et EF-handlingsprogram (Daphne-programmet)(2000-2003) om forebyggende foranstaltninger til bekæmpelse af vold mod børn, unge og kvinder ⁽³⁾, Rådets fælles aktion 98/428/RIA af 29. juni 1998 om oprettelse af et europæisk retligt netværk ⁽⁴⁾, Rådets fælles aktion 96/277/RIA af 22. april 1996 om udveksling af retsmedsmænd som forbindelsespersoner med henblik på at forbedre det retlige samarbejde mellem Den Europæiske Unions medlemsstater ⁽⁵⁾ samt Rådets fælles aktion 98/427/RIA af 29. juni 1998 om god praksis i forbindelse med gensidig retshjælp i straffesager ⁽⁶⁾.
- (10) Rådets fælles aktion 97/154/RIA bør ophøre med at gælde, i det omfang den vedrører menneskehandel —

d) der ydes eller modtages betaling eller fordele for at opnå samtykke fra en person, der har kontrol med en anden person,

med henblik på at udnytte den pågældende persons arbejde eller tjenester, herunder i det mindste tvangs- eller pligtarbejde eller tvangs- eller pligtjenester, slaveri eller praksis, der kan sidestilles med slaveri eller trældom, eller

med henblik på udnyttelse af andres prostitution eller andre former for seksuel udnyttelse, herunder i forbindelse med pornografi.

2. Den omstændighed, at et offer for menneskehandel har givet sit samtykke til udnyttelsen, hvad enten denne er tilsigtet eller reel, er uden betydning, hvis der er gjort brug af et af de i stk. 1 nævnte midler.

3. Hvis den adfærd, der omhandles i stk. 1, involverer et barn, er der tale om strafbar menneskehandel, selv om der ikke er gjort brug af nogen af de i stk. 1 nævnte midler.

4. I denne rammeafgørelse forstås ved »barn« enhver person under atten år.

Artikel 2

Anstiftelse, medvirken, tilskyndelse og forsøg

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at anstiftelse, medvirken, tilskyndelse til og forsøg på at begå en af de i artikel 1 omhandlede lovovertrædelser er strafbare handlinger.

Artikel 3

Sanktioner

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de i artikel 1 og 2 omhandlede lovovertrædelser kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen, og har afskrækkende virkning, og som kan medføre udlevering.

2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de i artikel 1 omhandlede lovovertrædelser kan straffes med fængsel med en maksimumsstraf på mindst otte år, når én af følgende omstændigheder gør sig gældende:

a) ved lovovertrædelsen er offeret forsætligt eller groft uagtsomt blevet bragt i livsfare

b) lovovertrædelsen er begået mod et offer, der er særlig sårbart. Et offer betragtes altid som særlig sårbart, når det er under den seksuelle lavalder i henhold til national lovgivning, og lovovertrædelsen er begået med henblik på udnyttelse af andres prostitution eller andre former for seksuel udnyttelse, herunder i forbindelse med pornografi

VEDTAGET FØLGENDE RAMMEAFGØRELSE:

Artikel 1

Lovovertrædelser vedrørende menneskehandel med sigte på udnyttelse som arbejdskraft eller seksuel udnyttelse

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende handlinger er strafbare:

rekruttering, transport eller overførelse af og husly til en person, efterfølgende modtagelse af en person, herunder overdragelse eller overførsel af kontrollen med den pågældende, hvor:

- a) der anvendes tvang, magt eller trusler, herunder bortførelse, eller
- b) der anvendes bedrag eller svig, eller
- c) der er tale om misbrug af autoritet eller udnyttelse af en sårbar stilling, der er af en sådan art, at den pågældende ikke har andet reelt, acceptabelt alternativ end at give efter for det pågældende misbrug, eller

⁽¹⁾ EFT L 322 af 12.12.1996, s. 7.

⁽²⁾ EFT L 342 af 31.12.1996, s. 4.

⁽³⁾ EFT L 34 af 9.2.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 191 af 7.7.1998, s. 4.

⁽⁵⁾ EFT L 105 af 27.4.1996, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT L 191 af 7.7.1998, s. 1.

- c) lovovertrædelsen er begået med brug af grov vold eller har forvoldt offeret særlig alvorlig skade
- d) lovovertrædelsen er begået inden for en kriminel organisation som defineret i fælles aktion 98/733/RIA bortset fra det strafniveau, der er fastsat deri.

Artikel 4

Juridiske personers ansvar

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at juridiske personer kan gøres ansvarlige for en af de i artikel 1 og 2 omhandlede lovovertrædelser, som begås for at skaffe dem vinding af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person, baseret på:

- a) beføjelse til at repræsentere den juridiske person, eller
- b) beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne, eller
- c) beføjelse til at udøve intern kontrol.

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede tilfælde træffer hver medlemsstat de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en juridisk person kan kendes ansvarlig, når utilstrækkeligt opsyn eller utilstrækkelig kontrol fra en af de i stk. 1 omhandlede personers side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå en lovovertrædelse som omhandlet i artikel 1 og 2 for at skaffe den juridiske person vinding.

3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, der begår, anstifter eller medvirker til en lovovertrædelse som omhandlet i artikel 1 og 2.

4. I denne rammeafgørelse forstås ved »juridisk person« enhver enhed, der har denne status i henhold til gældende national ret, dog ikke stater og andre offentlige organer under udøvelsen af offentligretlige beføjelser samt offentligretlige internationale organisationer.

Artikel 5

Sanktioner mod juridiske personer

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der over for en juridisk person, der kendes ansvarlig i henhold til artikel 4, kan iværksættes sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller administrativt idømte bøder og eventuelle andre sanktioner som f.eks.:

- a) udelukkelse fra offentlige ydelser eller tilskud, eller
- b) midlertidigt eller varigt forbud mod at udøve kommerciel virksomhed, eller
- c) anbringelse under retsligt tilsyn, eller
- d) likvidation efter retskendelse, eller

- e) midlertidig eller permanent lukning af forretningssteder, der er blevet brugt til at begå lovovertrædelsen.

Artikel 6

Kompetence og retsforfølgning

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at fastslå sin kompetence med hensyn til en af de i artikel 1 og 2 omhandlede lovovertrædelser, hvor:

- a) lovovertrædelsen helt eller delvis er begået på dens område, eller
- b) gerningsmanden er statsborger i den pågældende medlemsstat, eller
- c) lovovertrædelsen er begået til fordel for en juridisk person, som er etableret på den pågældende medlemsstats område.

2. En medlemsstat kan beslutte, at den ikke eller kun i særlige tilfælde eller på særlige betingelser vil anvende kompetencereglerne i stk. 1, litra b) og c), for så vidt lovovertrædelsen er begået uden for dens område.

3. En medlemsstat, som i henhold til sin lovgivning ikke udleverer sine egne statsborgere, træffer de nødvendige foranstaltninger for at fastslå sin kompetence med hensyn til en af de i artikel 1 og 2 omhandlede lovovertrædelser og for, når det er relevant, at indlede retsforfølgning i forbindelse med sådanne, når lovovertrædelsen er begået af dens egne statsborgere uden for dens område.

4. Medlemsstater, der beslutter at anvende stk. 2, underretter Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen herom og anfører, når det er relevant, de særlige tilfælde eller omstændigheder, hvor beslutningen gælder.

Artikel 7

Beskyttelse af og hjælp til ofre

1. Hver medlemsstat fastsætter, at efterforskning eller retsforfølgning i forbindelse med lovovertrædelser, der er omfattet af denne rammeafgørelse, ikke er betinget af, at en krænkelse indgiver anmeldelse eller klage, i det mindste i de tilfælde, hvor artikel 6, stk. 1, litra a), finder anvendelse.

2. Børn, der er ofre for en lovovertrædelse omhandlet i artikel 1, anses som særlig sårbare ofre, jf. artikel 2, stk. 2, artikel 8, stk. 4, og artikel 14, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2001/220/RIA af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager (¹).

3. Når offeret er et barn, træffer hver medlemsstat alle mulige forholdsregler for at sikre passende hjælp til barnets familie. Navnlig anvender hver medlemsstat, når det er passende og muligt, artikel 4 i rammeafgørelse 2001/220/RIA.

Artikel 8

Territorialt anvendelsesområde

Denne rammeafgørelse finder anvendelse på Gibraltar.

(¹) EFT L 82 af 22.3.2001, s. 1.

*Artikel 9***Anvendelse af fælles aktion 97/154/RIA**

Fælles aktion 97/154/RIA skal ophøre med at gælde, i det omfang den vedrører menneskehandel.

*Artikel 10***Gennemførelse**

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme denne rammeafgørelse inden den 1. august 2004.
2. Medlemsstaterne meddeler senest på den i stk. 1 nævnte dato Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen teksten til de retsforskrifter, som de udsteder for at gennemføre de forpligtelser, der følger af denne rammeafgørelse, i national ret. På baggrund af en rapport udarbejdet ud fra disse oplysninger og en skriftlig rapport fra Kommissionen undersøger Rådet senest

den 1. august 2005, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme denne rammeafgørelse.

*Artikel 11***Ikrafttræden**

Denne rammeafgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i EF-Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. juli 2002.

På Rådets vegne
T. PEDERSEN
Formand